

Αθήνα, 29.12.2019

Συνέντευξη του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στην εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής» και την δημοσιογράφο Δήμητρα Κρουστάλλη

-Κύριε Πρωθυπουργέ, η δεκαετία της κρίσης τελειώνει και ξεκινά μια νέα εποχή για την Ελλάδα. Ποιο είναι το σχέδιο σας για τη δεκαετία 2020 - 2030 που έρχεται;

«Το 2020 είναι, πράγματι, η πρώτη χρονιά της τρίτης δεκαετίας του 21ου αιώνα. Μια ευκαιρία να αναλογιστούμε γιατί η προηγούμενη περίοδος υπήρξε τόσο τραυματική για τη χώρα και τι μπορούμε να κάνουμε, ώστε η επόμενη δεκαετία να σημάνει την αναγέννησή της. Να γίνει δεκαετία επανατοποθέτησης της Ελλάδας στον παγκόσμιο χάρτη με βάση τα πολλά συγκριτικά μας πλεονεκτήματα. Και ακριβώς επειδή αυτές οι προτεραιότητες απαιτούν μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, πιστεύω ότι κι ο ορίζοντάς μας πρέπει να είναι ορίζοντας δεκαετίας. Σκεφτείτε μόνο τις προκλήσεις στα πεδία της κλιματικής αλλαγής και της τεχνολογικής επανάστασης. Εκεί διαμορφώνονται μοναδικές ευκαιρίες για να αναδειχθεί η Ελλάδα της αυτοπεποίθησης. Η χώρα που, αξιοποιώντας και τη δύναμη του παγκόσμιου ελληνισμού, θα ξανα συστηθεί στον κόσμο με ένα τελείως διαφορετικό αφήγημα από εκείνο που τη συνόδεψε τα χρόνια της κρίσης. Συνεπώς, για μένα το 2020 αποτελεί την χρονιά που θα σηματοδοτεί το οριστικό τέλος της κρίσης. Και την αφετηρία μιας δεκαετίας συνεχούς προόδου».

-Η χώρα μας, πάντως, δεν είναι συνηθισμένη να υπηρετεί τόσο μακροπρόθεσμους στόχους.

«Θα έλεγα ότι δεν ήταν συνηθισμένη να κάνει αρκετά πράγματα που ήταν αναγκαία και ότι αναγκάστηκε να τα κάνει υπό την πίεση μιας αδυσώπητης πραγματικότητας. Όμως διδαχτήκαμε από τις λάθος συμπεριφορές και τις λάθος επιλογές του χθες. “Πάθαμε και μάθαμε”, όπως λέει ο λαός μας, από το ψέμα και τη δημαγωγία. Και πλέον εμπιστεύομαι απόλυτα την ωριμότητα των Ελλήνων. Όλοι μας θεωρώ ότι νιώθουμε το μέγεθος της πρόκλησης και αντιλαμβανόμαστε ότι η προσπάθεια της ανόρθωσης πρέπει να είναι συλλογική. Ο καθένας καλείται να γράψει την δική του προσωπική ιστορία και όλοι μαζί να γράψουμε ένα καινούργιο κεφάλαιο στην ιστορία του τόπου και του έθνους. Επιμένω στην

ανάγκη ενός νέου εθνικού οράματος. Και πιστεύω στην κινητοποίηση όλων των δυνάμεων της κοινωνίας γιατί τέτοιες προκλήσεις δεν αφορούν μόνον την ηγεσία. Πράγματι, μέχρι τώρα δεν ήμασταν εξοικειωμένοι να σχεδιάζουμε σε βάθος χρόνου. Όμως, θα πρέπει να αλλάξουμε και σε αυτό. Και αν έχει δείξει κάτι, από την πρώτη στιγμή, η δική μας κυβέρνηση είναι ότι μπορεί ταυτόχρονα να δίνει λύσεις σε άμεσα προβλήματα, αλλά και να σχεδιάζει ευρύτερες παρεμβάσεις, που θα φέρουν αποτέλεσμα σε βάθος χρόνου».

-Τέτοιες παρεμβάσεις συνεπάγονται πολιτικό κόστος. Μήπως βιάζεστε να το αναλάβετε; Είστε ακόμα στην αρχή της θητείας σας.

«Κάθε νέος πρωθυπουργός έχει την επιλογή είτε να δαπανήσει αλόγιστα το πολιτικό του κεφάλαιο, είτε να το επενδύσει με σύνεση. Επιλέγω το δεύτερο. Όταν, για παράδειγμα, λέμε ότι θα κλείσουν όλες οι ρυπογόνες και κοστοβόρες λιγνιτικές μονάδες μέχρι το 2028 και οι περισσότερες μέχρι το 2023, αυτή είναι μια παρέμβαση δεκαετούς και σύνθετου σχεδιασμού. Γιατί αφενός μας επιβάλλει να περάσουμε γρήγορα σε ένα διαφορετικό ενεργειακό μείγμα χαμηλότερων εκπομπών ρύπων. Και αφετέρου μας υποχρεώνει να προσφέρουμε ένα σύγχρονο μοντέλο ανάπτυξης σε μία περιφέρεια ή έναν δήμο, που ανέκαθεν είχαν εξάρτηση από την εξόρυξη του λιγνίτη. Αυτό προϋποθέτει μια τελείως διαφορετική ματιά. Αλλά και έναν σχεδιασμό ο οποίος δεν θα είναι ούτε μήνα, ούτε έτους, ούτε καν τετραετίας. Όμως επιβάλλεται να γίνει αν θέλουμε να κάνουμε ένα τολμηρό άλμα στο μέλλον. Και χαίρομαι που ήδη αυτός ο προβληματισμός απλώνεται στην ελληνική κοινωνία. Δεν εξαντλείται, πλέον, σε άγονες συζητήσεις και σε σχέδια επί χάρτου που δεν ακουμπούν το μυαλό και την καρδιά των πολιτών».

-Όμως ένα κομμάτι της κοινωνίας αντιδρά. Και, μάλιστα, η αριστερή αντιπολίτευση σας κατηγορεί ότι επιχειρείτε να περιορίσετε κοινωνικά δικαιώματα, όπως αυτά της απεργίας και των διαδηλώσεων.

«Τα κοινωνικά δικαιώματα στη χώρα μας είναι συνταγματικά κατοχυρωμένα. Και το δικαίωμα στην απεργία, αλλά και το δικαίωμα της ελεύθερης κίνησης στην πόλη. Το οποίο ας μην ξεχνάμε ότι το καταπατούν βάνουσα ορισμένες μειοψηφίες που συχνά επιδιώκουν την αναστάτωση της πόλης και όχι κατ' ανάγκην την έκφραση κάποιας διαμαρτυρίας. Θα μπει, λοιπόν, τάξη σε αυτό το πλαίσιο. Διότι πρώτο καθήκον της δημοκρατικής πολιτείας είναι να υπερασπίζεται τα δικαιώματα όλων των πολιτών: και του υπαλλήλου που θέλει να πάει στη δουλειά του, και του μαγαζάτορα που θέλει να πουλήσει τα προϊόντα του, και της μαμάς που θέλει να πάει βόλτα το παιδί της. Οι ελάχιστοι δεν μπορούν να ορίζουν την καθημερινότητα των πολλών. Γιατί αυτό είναι άδικο. Εξίσου, συνεπώς, θα υπερασπιζόμαστε και το δικαίωμα

του ενός πολίτη να διαδηλώνει, αλλά και το δικαίωμα των άλλων να ζουν, να εργάζονται, να μετακινούνται. Με κανόνες. Γιατί η κανονικότητα συνεπάγεται κανόνες. Και κανόνες θα υπάρχουν και στο πλαίσιο των οργανωμένων διαμαρτυριών».

-Με τις απεργίες τι θα κάνετε;

«Ο νόμος περί απεργιών έρχεται από το 1982, είναι ο 1264. Θα εκσυγχρονιστεί, θα αλλάξει και πλέον θα προστατεύει το δικαίωμα της απεργίας στο σύγχρονο πλαίσιο. Θεωρώ, όμως, ότι αυτές οι συζητήσεις και ο τρόπος που διεξάγονται ανήκουν στο παρελθόν. Όσο ο ΣΥΡΙΖΑ επιμένει να υπερασπίζεται μικρές οργανωμένες μειοψηφίες που βρίσκονται ανοιχτά εκτός πλαισίου δημοκρατικής νομιμότητας, τόσο θα δίνει χώρο στη Νέα Δημοκρατία να εκφράζει την πλειοψηφία των πολιτών. Το πώς θα πορευτεί η αντιπολίτευση είναι βέβαια δικό της θέμα. Εμείς θα κάνουμε ειλικρινή διάλογο με τα κόμματα. Αλλά δεν είμαστε διατεθειμένοι να καθυστερήσουμε την αντιμετώπιση ζητημάτων που θα έπρεπε να είχαν τακτοποιηθεί εδώ και πολλά χρόνια. Η χώρα θα ακολουθήσει, επιτέλους, τον δρόμο της Ευρώπης και ολόκληρου του πολιτισμένου κόσμου».

-Ο ΣΥΡΙΖΑ είχε αναπτύξει μια θεωρία περί ενός «νέου παραγωγικού μοντέλου» σε αντιδιαστολή, όπως έλεγε, με το πελατειακό και κρατικοδίαιτο, που χρεοκόπησε τη χώρα. Και σας κατηγορεί ότι, παρά τις υποσχέσεις σας, εφαρμόζετε τις ίδιες παλαιές τακτικές. Τι απαντάτε;

«Ο λαός ο ίδιος απαντά: “Κοίτα ποιος μιλάει”... Οι κρατιστές δεν μπορεί να μιλούν για κρατισμό και αυτοί που καθήλωσαν την χώρα δεν μπορεί να μιλούν για παραγωγικότητα και για ανάπτυξη. Ο ΣΥΡΙΖΑ απέδειξε ότι δεν είχε και δεν έχει κανένα παραγωγικό μοντέλο, αλλά ούτε και άποψη για το πώς η Ελλάδα θα βαδίσει στη νέα εποχή. Τολμώ να πω ότι παραμένει εκτός τόπου και χρόνου. Δέσμιος των ιδεοληψιών του και μιας εικονικής πραγματικότητας για τη διακυβέρνησή του. Αλλά και του πένθους του για την απώλεια της εξουσίας. Μοιάζει σαν να μην κατάλαβε ακόμη γιατί οι πολίτες του γύρισαν την πλάτη. Και γι’ αυτό συχνά τους υποτιμά, επικαλούμενος συνεχώς ένα πλαστό έργο που τάχα δεν κατάλαβαν οι Έλληνες. Εμείς δεν πρόκειται να αναπαραγάγουμε τις παθογένειες που έφεραν την κρίση. Θέλω μια οικονομία που θα βασίζεται στις ιδιωτικές επενδύσεις. Εξωστρεφή και καινοτόμα, που θα αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα της χώρας. Παράδειγμα; Όταν εμείς απαντάμε στην κλιματική αλλαγή με την μετάβαση στην οικονομία των χαμηλών ρύπων, η αντίδραση του ΣΥΡΙΖΑ είναι... “καταστρέφετε τη Δυτική Μακεδονία”. Οι δήθεν αριστεροί της δήθεν οικολογίας δεν τολμούν να στηρίξουν μια τολμηρή πολιτική που όλοι αναγνωρίζουν ότι είναι σωστή. Και αυτό για να μην χάσουν κανένα ψηφαλάκι στη Δυτική Μακεδονία, σαν τους παλαιοκομματικούς

πολιτευτές του '60. Αυτοί, λοιπόν, θα μιλήσουν για το μέλλον που έρχεται; Και αυτοί θα κατηγορήσουν εμάς ότι δεν έχουμε άποψη για το νέο παραγωγικό μοντέλο;».

-Και εσείς, ωστόσο, μιλούσατε προεκλογικά για αξιοκρατία και αριστεία. Πιστεύετε ότι επιλέξατε τους άριστους για την κυβέρνηση σας;

«Μια κυβέρνηση κρίνεται συνολικά. Κάναμε τις καλύτερες δυνατές επιλογές. Όπου, όμως, εντοπίστηκαν λάθη ή αστοχίες διορθώθηκαν: με δική μου εντολή 13 διοικητές νοσοκομείων πέρασαν ήδη από δεύτερο επίπεδο κρίσης και αντικαταστάθηκαν. Αλλά δεν πρόκειται να δεχθώ σε καμία περίπτωση ότι αυτή η κυβέρνηση κάνει εκπτώσεις ως προς την καταλληλότητα των στελεχών του κρατικού μηχανισμού. Δεν σημαίνει ότι όλοι θα πετύχουν. Κάποιοι στην πορεία ενδεχομένως να φανούν ανεπαρκείς -και τότε θα επαναξιολογηθούν και ίσως και να αλλάξουν. Δεν είδα, όμως, να ασχολείται κανείς με την ποιότητα των εξωκοινοβουλευτικών στελεχών της κυβέρνησης. Των γενικών γραμματέων, πρώτα απ' όλα, που αποτελούν και τον βασικό μηχανισμό του κυβερνητικού έργου. Για την επάρκεια όσων στελεχώνουν τις Ανεξάρτητες Αρχές ή υπηρετούν τη Δικαιοσύνη. Μέχρι και τα νέα δεδομένα στην ΕΡΤ, για την οποία ασκήθηκε κριτική, αλλά πλέον όλοι αναγνωρίζουν ότι δεν έχει καμία σχέση με το φερέφωνο κομματικής προπαγάνδας που υπήρχε επί ΣΥΡΙΖΑ. Να δούμε, λοιπόν, τη μεγάλη εικόνα. Και, κυρίως, την ευαισθησία, την τόλμη και την ετοιμότητα αυτής της κυβέρνησης να εντοπίζει τυχόν αδυναμίες της και να τις υπερβαίνει χωρίς συμπλέγματα».

-Οι 13 διοικητές νοσοκομείων, πάντως, δεν αντικαταστάθηκαν γιατί απέτυχαν στην αξιολόγηση. Αλλά εξαιτίας του θορύβου που προκλήθηκε από τα μέσα ενημέρωσης και την αντιπολίτευση.

«Είμαι πολύ ανεκτικός και ζητώ την καλόπιστη κριτική που βοηθά να διορθώνονται λάθη. Πράγματι, υπήρξαν επιλογές μόνο στις διοικήσεις των νοσοκομείων οι οποίες, σε δεύτερη φάση, δεν πέρασαν τα αυστηρά κριτήρια που έχω θέσει για στελέχη που παίρνουν σημαντικές δημόσιες θέσεις. Γι' αυτό και δεν προχωρήσαμε σε διορισμούς. Εντοπίστηκε ένα πρόβλημα και λύθηκε. Άκουσα τους προβληματισμούς των πολιτών. Αυτό είναι το κέρδος. Δουλειά των μέσων ενημέρωσης και της αντιπολίτευσης είναι να κάνουν κριτική. Δεκτόν. Όμως, δεν θα δεχτώ αυτή η κριτική να θολώσει την συνολική μας αντίληψη για τις προδιαγραφές που πρέπει να έχουν τα πρόσωπα σε δημόσιες θέσεις. Ούτε, επαναλαμβάνω, και την ευαισθησία μας. Στη Βουλή, άλλωστε, είπα ότι εμείς μέσα σε 5 μήνες διορθώσαμε αμέσως τα λιγοστά μας λάθη, όταν οι αντίπαλοί μας έσφαλλαν επί 5 χρόνια και ακόμη παραμένουν αδιόρθωτοι».

-Από το κυβερνητικό σχήμα, στο οποίο τοποθετήσατε περισσότερους τεχνοκράτες από κάθε προκάτοχό σας, είστε ικανοποιημένος;

«Είμαι ικανοποιημένος από το κυβερνητικό σχήμα και από την ώσμωση μεταξύ κοινοβουλευτικών και εξωκοινοβουλευτικών στελεχών. Προφανώς κάθε μέρα θα γινόμαστε καλύτεροι και όλοι θα αξιολογούνται διαρκώς. Θα δώσω σε όλους επαρκή χρόνο για να αποδείξουν τι μπορούν να προσφέρουν. Αλλά είμαι ικανοποιημένος από την κυβέρνηση και από την απόδοση της».

-Με αφορμή τις πρόσφατες αστυνομικές επιχειρήσεις έχουν αυξηθεί οι καταγγελίες περί αστυνομικής βίας. Η κυβέρνηση ακολουθεί «στρατηγική έντασης» μεταξύ της Αστυνομίας και παραβατικών χώρων;

«Είχα πει προεκλογικά ότι θα αφήσω την Αστυνομία ελεύθερη να κάνει τη δουλειά της. Οι πολίτες το άκουσαν και μας εμπιστεύτηκαν γιατί ζητούν ασφάλεια στις γειτονιές τους. Και οι φοιτητές ζητούν να μην κάνουν κουμάντο οι τραμπούκοι στα πανεπιστήμια. Σε αυτό δεσμευτήκαμε ως αντιπολίτευση και αυτό κάνουμε ως κυβέρνηση».

-Είναι δουλειά της Αστυνομίας να συμπεριφέρεται εξευτελιστικά σε συλληφθέντες;

«Δεν έχω τέτοια εικόνα. Και αν υπήρξαν μεμονωμένες συμπεριφορές που ξεπέρασαν τα όρια, αυτές θα ελεγχθούν και θα αποδοθούν ευθύνες. Στηρίζω απόλυτα και τον αρμόδιο υπουργό και την Ελληνική Αστυνομία στο χρέος που ανέλαβαν να υπηρετήσουν. Κάποια στιγμή πρέπει να αντιληφθούμε ότι σε μια οργανωμένη πολιτεία το μονοπώλιο της νόμιμης βίας το έχει μόνο το κράτος. Μάλιστα, δεν ασκείται από επιλογή, αλλά από ανάγκη. Και πάντα στο όνομα του κοινού καλού. Δεν χαίρεται κανείς όταν ασκείται βία, θέλω να είμαι ξεκάθαρος σε αυτό. Ούτε πανηγυρίζει. Όμως, πάνω σε αυτή τη βασική αρχή στηρίχθηκαν οι κοινοβουλευτικές δημοκρατίες από τότε που, ακριβώς πριν από 100 χρόνια, ο Μαξ Βέμπερ μίλησε για το μονοπώλιο της βίας που ασκεί το κράτος. Έτσι λειτουργούν οι οργανωμένες πολιτείες και δεν είμαι διατεθειμένος να κάνω την παραμικρή έκπτωση στην πολιτική μου για την εφαρμογή του νόμου. Λυπάμαι πραγματικά που κάποιοι ακόμα και σήμερα εξακολουθούν να μη βλέπουν αυτή την απλή πραγματικότητα. Να πιάνονται από μεμονωμένα περιστατικά και να μην βλέπουν την συνολική εικόνα».

-Όταν ένας πολίτης κακοποιείται στα χέρια του κράτους είναι «μεμονωμένο περιστατικό» ή κάτι πιο σοβαρό;

«Αν αναφέρεστε στο τελευταίο περιστατικό στο Κουκάκι, θα σας απαντήσω ότι στην Ελλάδα, δυστυχώς, ο κανόνας ήταν τα “άλλα” περιστατικά. Ο κανόνας ήταν να πετάνε μολότοφ στα παιδιά των ΜΑΤ κάθε Παρασκευή. Καλώς συζητάμε και για το Κουκάκι. Ήδη η υπόθεση ερευνάται και να είστε σίγουροι ότι θα υπάρξει πόρισμα το οποίο θα δίνει στο θέμα τις

αληθινές του διαστάσεις. Να μιλήσουμε, όμως, και για τα παιδιά που είναι στις κλούβες των ΜΑΤ; Για τους καταστηματαρχες που ύστερα από κάθε πορεία πρέπει να μαζέψουν τα σπασμένα και να κυνηγάνε την ασφαλιστική εταιρεία για να αποζημιωθούν μήνες μετά; Για τους φοιτητές που κάποιοι τους εμποδίζουν να πάνε στο μάθημα; Ή για όσους έχουν μια ιδιοκτησία την οποία έχουν καταλάβει ορισμένοι με το “έτσι θέλω”; Για όλους αυτούς ποιος θα μιλήσει; Αυτά τα περιστατικά τι είναι; Μεμονωμένα; Όχι. Είναι γενικευμένα και πρέπει να πάψουν. Μεμονωμένο είναι το επεισόδιο στο Κουκάκι και θα ερευνηθεί. Η δημοκρατία ξέρει να δρα και να αντιδρά, να προστατεύει αλλά και να αυτοπροστατεύεται».

-Οι αστυνομικές επιχειρήσεις έχουν ερεθίσει έναν χώρο που εφάπτεται με την τρομοκρατία. Σας προβληματίζει αυτό;

«Η τρομοκρατία θα τσακιστεί! Δεν θα παταχθεί. Θα τσακιστεί! Θα φοβηθώ, δηλαδή, επειδή κάποιοι από αυτούς τους χώρους μας απειλούν ότι θα εντείνουν την αντίδραση τους; Θα φοβηθεί το κράτος, η οργανωμένη πολιτεία με τα μέσα που διαθέτει; Ποτέ! Δεν διαπραγματευόμαστε με τρομοκράτες. Γιατί πιστεύουμε στη δημοκρατία και η τρομοκρατία είναι εχθρός της».

-Έχετε πει ότι θα αλλάξετε τον εκλογικό νόμο. Τι σκοπεύετε να κάνετε και πότε;

«Εντός του Ιανουαρίου θα έλθει στη Βουλή νέος εκλογικός νόμος που θα επαναφέρει το μπόνους. Όμως αυτό θα γίνεται κλιμακωτά, ανάλογα με το ποσοστό του πρώτου κόμματος. Δεν γίνεται αν το πρώτο κόμμα παίρνει 18% να έχει το ίδιο μπόνους με αυτό που θα λάμβανε αν έπαιρνε 38%. Το μεγαλύτερο μπόνους που θα δίνεται θα επιτρέπει σε ένα κόμμα με ποσοστά αντίστοιχα αυτών της ΝΔ στις εκλογές του 2019 να κυβερνήσει αυτοδύναμα. Γιατί, πραγματικά, ας αναλογιστούν οι πολίτες σε ποια κατάσταση θα ήταν τώρα η χώρα αν σε εκείνες τις εκλογές εφαρμοζόταν η απλή αναλογική. Και αν θα επιθυμούσαν μια συμμαχία ΝΔ – ΣΥΡΙΖΑ, αφού μόνον αυτή θα εξασφάλιζε τότε πλειοψηφία στην Βουλή. Δεν θα επρόκειτο, άραγε, για αλλοίωση και παραμόρφωση της ψήφου που μόλις είχαν δώσει; Όπου πηγαίνω στην Ευρώπη ο ελληνικός εκλογικός νόμος, που είναι αναλογικός κατά 85% με μπόνους στο πρώτο κόμμα, αντιμετωπίζεται ως μεγάλο συγκριτικό πλεονέκτημα του τόπου. Η πολιτική σταθερότητα που προσφέρει μια αυτοδύναμη κυβέρνηση και η ταχύτητα με την οποία μπορούμε να λαμβάνουμε αποφάσεις είναι που διαφοροποιούν τη δική μας χώρα από πολλές άλλες οι οποίες δυσκολεύονται να σχηματίσουν κυβέρνηση. Δείτε τι γίνεται στην Ισπανία. Εμείς εδώ έχουμε μια σταθερή κυβέρνηση η οποία έχει λάβει ισχυρή εντολή από τον λαό. Η ισχυρή εντολή πρέπει να οδηγεί σε ισχυρή κυβέρνηση».

-Δηλαδή θα ψηφίσετε τον εκλογικό νόμο πριν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Θα επιδιώξετε συνεννόηση με τα κόμματα ώστε να λάβει τον απαραίτητο αριθμό ψήφων και να ισχύσει από τις επόμενες εκλογές;

«Δεσμεύτηκα να αλλάξω τον εκλογικό νόμο και θα το κάνω στην αρχή της χρονιάς γιατί ο εκλογικός νόμος πρέπει να αλλάζει στην αρχή μιας κυβερνητικής θητείας. Τώρα που ολοκληρώσαμε τις άμεσες προτεραιότητες της νομοθέτησης πριν από τα Χριστούγεννα, έχουμε την άνεση να φέρουμε τον εκλογικό νόμο. Το περιεχόμενο του αποτελεί την πάγια άποψή μου. Υπό κανονικές συνθήκες, ο ΣΥΡΙΖΑ -που ισχυρίζεται ότι είναι κόμμα εξουσίας- θα έπρεπε να αναθεωρήσει τα περί απλής αναλογικής. Κι αν πιστεύει ότι μπορεί να είναι πρώτο κόμμα στις επόμενες εκλογές, δεν έχει λόγο να μην ψηφίσει αυτόν τον εκλογικό νόμο, ώστε η χώρα να γλιτώσει και την περιπέτεια των διπλών εκλογών. Διότι αν ο εκλογικός νόμος δεν ψηφιστεί με 200 ψήφους, τότε οι επόμενες εκλογές, οι οποίες θα γίνουν το 2023, πολύ πιθανόν να είναι διπλές».

-Αντιλαμβανόμαστε ότι δεν θα αποκαλύψετε το πρόσωπο που θα προτείνετε για Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Μπορείτε να μας πείτε με τι κριτήρια θα το επιλέξετε;

«Οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι αυστηρά καθορισμένες από το Σύνταγμα. Πρέπει να συμβολίζει την ενότητα του έθνους. Κατά συνέπεια, θα ήταν σημαντικό να μην εκλεγεί μόνο από την παράταξη που θα τον προτείνει και έχει την πλειοψηφία στη Βουλή σήμερα. Άρα, είναι σημαντικό το πρόσωπο που θα προταθεί να μπορεί να συγκεράσει πολιτικές δυνάμεις εντός του Κοινοβουλίου. Αναγνωρίζω ότι η ευθύνη της επιλογής είναι δική μου. Είναι μια βαθιά προσωπική απόφαση. Θα προτείνω το πρόσωπο που θεωρώ πλέον κατάλληλο, πιστεύοντας ότι η εισήγησή μου θα είναι τέτοια που θα πρέπει τα άλλα κόμματα να κληθούν να αιτιολογήσουν γιατί δεν θα την ψηφίσουν».

-Θα είναι άνδρας ή γυναίκα;

«Δεν θα μπω σε αυτή τη συζήτηση. Και δεν νομίζω ότι ενδιαφέρει και την ελληνική κοινωνία. Το κατάλληλο πρόσωπο ενδιαφέρει».

-Θεωρείτε ότι η ρητορική του κ. Τσίπρα, ο οποίος στη Βουλή σάς κατηγορήσε για εξαπάτηση του λαού, αφήνει περιθώρια συνεννόησης;

«Από την πρώτη στιγμή είπα ότι θέλω να είμαι Πρωθυπουργός όλων των Ελλήνων και να ενώσω τον λαό μας σε ένα μεγάλο πρόταγμα εθνικής ανάταξης. Αν ο κ. Τσίπρας δεν μπορεί να παρακολουθήσει αυτήν την προσπάθεια, είναι δικό του θέμα. Ξέρω ότι ένα μεγάλο κομμάτι συμπολιτών μας, οι οποίοι δεν μας εμπιστεύτηκαν στις εκλογές και ψήφισαν τον ΣΥΡΙΖΑ,

συμφωνεί με αρκετές πτυχές της πολιτικής μας. Αυτό μου αρκεί προς το παρόν. Δεν πρόκειται να ασχοληθώ με την κλασική αντιπαράθεση, που συνοδεύεται από τους υψηλούς τόνους και τις σκληρές κόντρες στο Κοινοβούλιο. Θα επιδιώξω τη συναίνεση εκεί που μπορώ να την πετύχω. Τι θα κάνει η αντιπολίτευση είναι δική της δουλειά. Στο μεταξύ, όμως, δεν υπάρχει τίποτα πιο αστείο από το να κατηγορεί ο κ. Τσίπρας αυτή την παράταξη για εξαπάτηση. Εύχομαι στον ΣΥΡΙΖΑ να βρει το δρόμο του διότι η χώρα χρειάζεται μια σοβαρή και μετρημένη αντιπολίτευση. Θέλω να πω, ωστόσο, ότι στα εθνικά θέματα έχει διαμορφωθεί ενιαίο μέτωπο και αυτό το καταγράφω ως θετικό».

-Στο Κοινοβούλιο η προκαταρκτική επιτροπή ερευνά την υπόθεση «Novartis». Αν προκύψουν νέα στοιχεία, μπορεί να επανέλθει το ζήτημα των ευθυνών του κ. Τσίπρα ή έχει κλείσει οριστικά;

«Δεν θέλω να πω τίποτα για την υπόθεση Novartis. Θα περιμένω να τελειώσει η προκαταρκτική επιτροπή το έργο της και τότε θα δούμε και θα αξιολογήσουμε τα συμπεράσματα της».

-Τους τελευταίους μήνες η Τουρκία τραβάει το σχοινί στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Εσείς πού αποδίδετε αυτήν την προκλητική συμπεριφορά του Ερντογάν έπειτα από τις δύο συναντήσεις που είχατε μαζί του;

«Δεν πρόκειται να ερμηνεύσω δημοσίως την στάση του τούρκου προέδρου, ούτε να χρησιμοποιήσω κάποιο επίθετο για να τη χαρακτηρίσω. Όταν συνάντησα τον κ. Ερντογάν, επιδίωξα σχέσεις καλής γειτονίας, φιλίας και διαλόγου με την Τουρκία. Και επιμένω σε αυτή την προσέγγιση. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι η Ελλάδα δεν θα υπερασπιστεί τα κυριαρχικά της δικαιώματα με όλα τα μέσα που έχει στη διάθεση της, ενεργοποιώντας ένα πολύ πυκνό πλέγμα διπλωματικών πρωτοβουλιών ώστε να αποκρούσει τις τελευταίες παράνομες και εκτός διεθνούς νομιμότητας και κοινής λογικής κινήσεις της τουρκικής πλευράς. Η Τουρκία είναι εξαιρετικά απομονωμένη στις πρόσφατες επιλογές της. Αντίθετα, οι θέσεις της Ελλάδας, οι οποίες στηρίζονται πάντα στην τήρηση του διεθνούς δικαίου, έχουν βρει καθολική αποδοχή και στήριξη από τις ΗΠΑ, την Ευρώπη, την Ρωσία, την Αίγυπτο, το Ισραήλ, τις περισσότερες χώρες του Κόλπου και από ένα μεγάλο κομμάτι της ίδιας της Λιβύης. Όπου, θυμίζω, διεξάγεται ένας σκληρός εμφύλιος πόλεμος και η άλλη πλευρά δεν αναγνωρίζει τη συμφωνία με την Τουρκία ως νόμιμη. Ταυτόχρονα, η Ελλάδα ενισχύει την αποτρεπτική της ισχύ. Ολοκληρώσαμε πρόσφατα την συμφωνία για τα F-16 και για τα Μιράζ, οι Ένοπλες Δυνάμεις μας είναι πανέτοιμες και αποτρεπτικά ισχυρές. Ενώ η πόρτα του διαλόγου με τους γείτονες θα είναι από εμένα πάντα ανοιχτή».

-Πώς σχεδιάζετε να κινηθείτε; Η προσφυγή στη Χάγη αποτελεί μια επιλογή για εσάς;

«Η Ελλάδα δεν απαιτεί τίποτε, αλλά και δεν εκχωρεί τίποτα. Και δεν προκαλεί, αλλά συνομιλεί. Ο δρόμος του διαλόγου είναι ανοιχτός και για τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης και για τις διερευνητικές επαφές, και για πολιτικό διάλογο. Πρόθεσή μου, λοιπόν, είναι να συζητούμε με την Τουρκία και στα τρία επίπεδα. Και πιστεύω πως, ναι, θα πρέπει να πούμε καθαρά ότι αν δεν μπορούμε να τα βρούμε, τότε θα πρέπει να συμφωνήσουμε η μία διαφορά που αναγνωρίζει η Ελλάδα να εκδικαστεί από ένα διεθνές δικαιοδοτικό όργανο, όπως είναι το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Και για να είμαι απολύτως σαφής, αναφέρομαι στον ορισμό της υφαλοκρηπίδας και των θαλασσιών ζωνών στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Αν πιστεύουμε -και το πιστεύουμε- ότι έχουμε το δίκιο με το μέρος μας, δεν έχουμε να φοβηθούμε τίποτα ως χώρα από αυτή την εξέλιξη».

-Πιστεύετε ότι είναι έτοιμο το πολιτικό σύστημα και η ελληνική κοινωνία να δεχθούν τον συμβιβασμό που θα επιβάλει το Δικαστήριο της Χάγης;

«Όταν προσφύγουμε στη Χάγη για να λύσει τη διαφορά μας με την Τουρκία, θα πρέπει να είμαστε αφενός απολύτως σίγουροι ότι έχουμε το δίκιο με το μέρος μας. Και αφετέρου απολύτως έτοιμοι να δεχθούμε την τελική απόφαση ενός τέτοιου διεθνούς οργάνου. Θεωρώ δεδομένο ότι μια τέτοια πρωτοβουλία θα τύγχανε της στήριξης όλων των πολιτικών δυνάμεων. Είναι απαραίτητο να γίνει. Αν κρίνω από τις δημόσιες τοποθετήσεις των υπόλοιπων κομμάτων, δεν βλέπω να υπάρχει κάποια ουσιαστική αντίρρηση. Διαμορφώνεται, με άλλα λόγια, μια πολιτική και κοινωνική πλειοψηφία που αναγνωρίζει ότι πρέπει, με κάποιο τρόπο, να λύσουμε τις διαφορές μας με την Τουρκία. Όχι, όμως, υπό καθεστώς πίεσης και εκβιασμών. Αυτή η συζήτηση έχει ήδη ανοίξει στην ελληνική κοινωνία που πιστεύω ότι αντιλαμβάνεται πως αυτή είναι και η σωστή επιλογή. Γιατί ποια άλλη επιλογή έχουμε; Να μην κάνουμε τίποτα και να παραμένουμε σε μια ισορροπία τρόμου με την Τουρκία που ανά πάσα στιγμή μπορεί να καταλήξει σε ένα σενάριο όπου θα είμαστε και οι δύο χαμένοι; Διότι κερδισμένος δεν υπάρχει σε ένα σενάριο θερμού επεισοδίου».

-Λέτε ότι δεν συζητούμε υπό καθεστώς εκβιασμού. Η Τουρκία, ωστόσο, εκβιάζει με το Μεταναστευτικό.

«Διαχωρίζω τα δύο θέματα. Τα Ελληνοτουρκικά είναι ζήτημα διμερές, συμφωνιών που ισχύουν και Διεθνούς Δικαίου, ενώ το Μεταναστευτικό είναι θέμα ευρωπαϊκό και ευρύτερο. Σε ό,τι αφορά το πρώτο, δεν κάνουμε καμία έκπτωση στα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Και επιδιώκουμε πρόοδο με βάση όλα όσα προανέφερα. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο, διατηρούμε την καλή ελπίδα ότι η Τουρκία θα φερθεί πιο λογικά με βάση και τις δεσμεύσεις που έχει

αναλάβει. Αν, ωστόσο, το κόστος που πρέπει να πληρώσει η χώρα για μια στιβαρή εξωτερική πολιτική είναι οι αυξημένες ροές, τότε θα το αναλάβει. Δεν πρόκειται να νερώσω καθόλου το κρασί μου στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων μας. Έχουμε πει πολλές φορές τι θα κάνουμε για την αντιμετώπιση του Μεταναστευτικού και ελπίζω σε μεγαλύτερη ευρωπαϊκή εμπλοκή».

-Έχετε αναλάβει σοβαρές πρωτοβουλίες με όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τις εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο. Τι επιδιώκει η Ελλάδα; Να γίνει μέρος της λιθυικής κρίσης ή να ξεκινήσει τον διάλογο για την οριοθέτηση ΑΟΖ;

«Δεν θέλουμε να είμαστε κομμάτι κανενός προβλήματος. Θέλουμε να είμαστε μέρος της λύσης στη Λιβύη γιατί μας αφορά και εμάς. Είμαστε γειτονική χώρα, άλλωστε είμαστε πιο κοντά σε αυτήν από όσο η Τουρκία. Αν υπήρχε μια άλλη κυβέρνηση στη Λιβύη θα μπορούσαμε να συζητήσουμε θέμα οριοθέτησης θαλασσίων ζωνών, αφού είναι ο δικός μας φυσικός θαλάσσιος γείτονας και όχι της Τουρκίας. Δεν θέλουμε μια εστία αστάθειας στη γειτονιά μας. Κατά συνέπεια, θέλουμε να έχουμε λόγο στις εξελίξεις στην Λιβύη. Ζήτησα, και θα το ζητήσω ακόμη πιο επιτακτικά, να συμμετάσχουμε και εμείς στη διαδικασία του Βερολίνου. Γιατί συμμετέχει η Τουρκία και όχι η Ελλάδα; Θα χρειαστεί οπωσδήποτε πολιτική επίλυση του προβλήματος της Λιβύης. Και εμείς θέτουμε έναν όρο για να υπάρξει λύση με σφραγίδα της ΕΕ, καθώς η Ευρώπη θα έχει άποψη για το αύριο της Λιβύης: η επόμενη κυβέρνηση να θεωρήσει αμέσως άκυρη την “συμφωνία” με την Τουρκία. Ο όρος αυτός είναι αδιαπραγμάτευτος».

-Σας ασκείται κριτική, ακόμα και από το εσωτερικό του κόμματός σας, ότι μετά τις εκλογές αλλάξατε τη στάση σας απέναντι στη Συμφωνία των Πρεσπών. Ότι, δηλαδή, κάνατε και εσείς τη δική σας κωλοτούμπα. Πώς το σχολιάζετε;

«Προεκλογικά είχα κάνει τα πάντα για να αποτραπεί αυτή η Συμφωνία. Ανοιχτά την κατήγγειλα εντός και εκτός συνόρων και προκάλεσα, μάλιστα, και πρόταση μομφής κατά της κυβέρνησης. Είχα, ωστόσο, με απόλυτη ειλικρίνεια προειδοποιήσει πως αν υπογραφεί θα είναι δύσκολο να ανατραπεί. Τότε τα εθνικά προβλήματα θα γίνονταν σοβαρότερα και ο μόνος δρόμος θα ήταν η άμβλυση των αρνητικών συνεπειών της. Αυτό κάνω τώρα, επιστρέφοντας την χυδαία κριτική που κάποιοι ψελλίζουν: κοιτάζω να βελτιώσω πτυχές των Πρεσπών που δημιουργούν προβλήματα! Η κυβέρνησή μου, λοιπόν, στήριξε τους παραγωγούς της Βόρειας Ελλάδας να κατοχυρώσουν το μακεδονικό σήμα. Δεν το έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση. Εγώ πήγα στον Ζάεφ και του είπα “κοίτα, θέλω σχέσεις καλής γειτονίας αλλά δεν θα δεχθώ παρερμηνείες σε ταυτοτικά ζητήματα που συνδέονται με την Ελλάδα”. Και πάντα υποστήριζα ότι πρέπει να διατηρηθεί ανοιχτός ο ευρωπαϊκός δρόμος των Δυτικών Βαλκανίων. Πού

ακριβώς είναι, λοιπόν, η κωλοτούμπα; Όσοι την επικαλούνται μάλλον είναι ζαλισμένοι από τις δικές τους κυβιστήσεις. Εγώ μένω στο καθήκον μου: με δεδομένη την Συμφωνία και με την οικονομία να ξαναπατάει στα πόδια στις στην Ελλάδα, εργάζομαι ώστε να αποκτήσουμε ξανά ηγετικό ρόλο στα Βαλκάνια».

-Στις 7 Ιανουαρίου θα επισκεφθείτε τον Λευκό Οίκο. Τι προσδοκάτε από αυτή την συνάντηση με τον Ντόναλντ Τραμπ;

«Η Ελλάδα και οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται πιο κοντά από ποτέ. Η Ελλάδα είναι αξιόπιστος σύμμαχος της Αμερικής και περιμένω αυτό να επιβεβαιωθεί όχι μόνο με λόγια, αλλά και με πράξεις. Μπορούμε να εμβαθύνουμε ακόμα περισσότερο την αμυντική μας συνεργασία, παραδείγματος χάριν στον τομέα των drones. Και θα ξεκινήσουμε επίσης τη συζήτηση ώστε να αποκτήσουμε, σε βάθος χρόνου και όταν το επιτρέψουν οι δημοσιονομικές συνθήκες, αεροσκάφη F-35. Η ψήφιση της νομοθεσίας East med Act αποτελεί ιστορική εξέλιξη. Η στήριξη στον αγωγό East Med από τις Ηνωμένες Πολιτείες αναγνωρίζει την ανάγκη να διαφοροποιηθούν οι πηγές ενέργειας της Ευρώπης, και με την κατασκευή του πλωτού σταθμού αεριοποίησης στην Αλεξανδρούπολη, η Ελλάδα μπαίνει για τα καλά στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη. Με τον πρόεδρο Τραμπ, βέβαια, θα συζητήσουμε και για επενδύσεις. Διακρίνεται, εξάλλου, για το επιχειρηματικό του δαιμόνιο. Είμαι σίγουρος, λοιπόν, ότι δεν θα ήθελε οι αμερικανικές επιχειρήσεις να χάσουν την ευκαιρία να συμμετέχουν στο success story της Ελλάδας!».

-Συναντηθήκατε στις 17 Δεκεμβρίου με την νέα επικεφαλής της ΕΚΤ, την Κριστίν Λαγκάρντ. Θεωρείτε ότι είναι ώριμες οι συνθήκες για να συζητηθεί επίσημα το αίτημα για τη μείωση των πρωτογενών πλεονασμάτων 3,5% του ΑΕΠ;

«Απόλυτα. Το ανέφερα ήδη στη Σύνοδο Κορυφής και θα το θέσω επίσημα εντός του πρώτου εξαμήνου του 2020. Σκοπός μας είναι να εξασφαλίσουμε την στήριξη των εταίρων, ώστε η μείωση των πρωτογενών πλεονασμάτων, στο ύψος που θα την πετύχουμε, να ενσωματωθεί στον προϋπολογισμό του 2021. Είμαι συνεπής σε αυτά που είχα πει πριν από τις εκλογές. Οι στόχοι των πλεονασμάτων μπήκαν σε μια εποχή που η Ελλάδα δεν είχε αξιοπιστία. Αυτήν ακριβώς την αξιοπιστία αποκαθιστούμε, προχωρώντας σε πραγματικές μεταρρυθμίσεις. Και έχοντας καταστήσει σαφές ότι δικαιούμαστε, ως επιβράβευση, τη μείωση των στόχων για πρωτογενή πλεονάσματα από το 2021. Ίσως κάποιοι να ενοχλούνται από αυτή τη συνέπεια, αλλά στο ζήτημα των πλεονασμάτων ήμουν απολύτως σαφής. Μετά τη συζήτηση στη Βουλή για τον προϋπολογισμό, άλλωστε, δεν υπάρχει κανείς που δεν κατάλαβε ότι ο περιβόητος “λογαριασμός” τον οποίο επικαλείται η αντιπολίτευση αποτελούσε την κορωνίδα της

πολιτικής εξαπάτησης του ΣΥΡΙΖΑ και του κ. Τσίπρα προσωπικά. Ποτέ δεν υπήρξε και ποτέ δεν δόθηκε εντολή να ανοίξει. Κι όμως, η αντιπολίτευση εξακολουθεί να παραποιεί την αλήθεια. Ψέματα τότε, ψέματα και τώρα! Λυπάμαι, αλλά θα χρειαστεί πολύ χρόνο η αντιπολίτευση για να ξαναβρεί τον βηματισμό της. Και είναι ξεκάθαρο ότι δυσκολεύεται να μας ανταγωνιστεί στο πεδίο της εφαρμοσμένης πολιτικής. Οι πολίτες, λοιπόν, δεν ξεχνούν. Προχωρούν, αλλά δεν ξεχνούν».

-Η προηγούμενη κυβέρνηση υπερφορολόγησε τη μεσαία τάξη. Εσείς τι συγκεκριμένο θα κάνετε για τη μείωση των φορολογικών συντελεστών στη μισθωτή εργασία που σήκωσε το μεγαλύτερο βάρος τα προηγούμενα χρόνια;

«Ο δημοσιονομικός χώρος, που είμαι σίγουρος ότι θα βρούμε και εντός του 2020 -γιατί θεωρώ ότι θα υπάρχει υπέρβαση των στόχων και το 2020 όπως το πετύχαμε και στο β' εξάμηνο του 2019- θα αξιοποιηθεί κατά προτεραιότητα για τη μείωση της εισφοράς αλληλεγγύης. Δεν είμαι ακόμη σε θέση να σας πω πόσο και πότε θα μειωθεί γιατί δεν έχω την πλήρη δημοσιονομική εικόνα. Αλλά θα μειωθεί σίγουρα. Αυτό θα είναι το μέτρο-αιχμή υπέρ της μεσαίας τάξης στον χρόνο που έρχεται. Ας μη ξεχνάμε, όμως, ότι και αυτή η πρόσθετη ανακούφιση θα λειτουργήσει συνδυαστικά και με άλλες που έγιναν ή θα ακολουθήσουν. Για παράδειγμα, η μεγάλη μείωση του ΕΝΦΙΑ, ο χαμηλότερος ΦΠΑ σε πολλά προϊόντα ή τα κίνητρα για την οικογένεια αποτελούν και αυτά μέτρα υπέρ των μεσαίων στρωμάτων. Δεν έχω πάψει να λέω, άλλωστε, ότι αυτά αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της κοινωνίας μας και σε αυτά στηριζόμαστε».